

Ekosistem in ekosistemske storitve

Ekosistem

Obstaja več definicij **ekosistema**, a vse so si enotne, da vključuje žive in nežive dejavnike, ki so v stalni interakciji. Verjetno je najbolj znana definicija od E.Odum, ki ga definira kot: *“enoto, ki vključujejo vse organizme na določeni površini, ki so s fizičnim okoljem povezani tako, da pretok energije omogoča izmenjavo snovi med živimi in neživimi deli sistema”* (Odum, 1969).¹⁾ Milenijska ocena (2005, v) definira ekosistem kot *“dinamičen kompleks skupnosti rastlin, živali in mikroorganizmov, ki v interakciji z neživim okoljem ustvarjajo funkcionalno enoto”*. Tudi človek je del teh ekosistemov. Ekosistemi niso statični, ampak se nenehno razvijajo in so v medsebojnih odnosih. Ekosisteme se dojema kot uporaben okvir za proučevanje odnosov med ljudmi in okoljem.²⁾

Izzivi

Identifikacija ekosistemov lahko predstavlja izziv, saj (1) se ekosistemi prekrivajo (2) nanjo vpliva izbira merila. Poznamo vse od majhnih (ribnik) do velikih ekosistemov (planet). Ekosisteme lahko določimo glede na prevladujoč pojav (vegetacija), znanstveni pomen (porečje) ali ekonomski pomen (gozd). Uporabne meje ekosistema so določene tam, kjer se prekinitve nekega pojava najbolj prekrivajo. „Vzpostavljanje meja ekosistema neizogibno vključuje vrednostno sodbo; kaj je pomembno in kaj je mišljeno, da je zunaj ekosistema“ (Dictionary of Human Geography, 4th ed, str. 202).³⁾

Ekosistemske storitve

V Milenijski oceni ekosistemov (Millennium Ecosystem Assessment) (2005, v) so **ekosistemske storitve** definirane kot *„koristi, ki jih ljudje dobimo od ekosistemov“*. Milenijska ocena jih deli v štiri kategorije: oskrbovalne storitve (nudijo hrano, vodo, les in vlakna), uravnalne storitve (vplivajo na podnebje, poplave, bolezni, odpadke in kvaliteto vode), kulturne storitve (nudijo rekreacijo, estetske in duhovne koristi) in podporne storitve (nastajanje prsti, fotosinteza in kroženje hranil).⁴⁾ Izraz ekosistemske storitve je relativno nov. Prvič je bil uporabljen v 60. letih 20. stoletja. V zadnjem desetletju je v porastu število študij na to temo. Sposobnost ekosistemov, da zagotavljajo določene ekosistemske storitve, je velikokrat dober pokazatelj stanja ekosistemov. Koncept je uporaben pri [upravljanju z naravnimi viri](#).

Poglejte tudi

[Slovar](#)

¹⁾

Odum, E. 1969. The strategy of ecosystem development. Science 164: 262-270

²⁾

Millennium Ecosystem Assessment, 2005. Ecosystems and Human Well-being: Synthesis . Island Press, Washington, DC.

³⁾

Johnston, RJ, Gregory, D, Pratt, G & Watts, M 2000, The Dictionary of Human Geography (fourth edition). Blackwell Publishers, Oxford

⁴⁾

Millennium Ecosystem Assessment, 2005. Ecosystems and Human Well-being: Synthesis . Island

Press, Washington, DC

From:
<http://www.wikialps.eu/> - **WIKIAlps - the Alpine WIKI**

Permanent link:
http://www.wikialps.eu/doku.php?id=sl:wiki:ecosystem_and_ecosystem_services&rev=1490771998

Last update: **2017/03/29 09:19**

